

Η ιστορία του Βυζαντίου ξεκινάει με την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης, που ο Μέγας Κωνσταντίνος την κάνει νέα πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας, και τελειώνει με την άλωσή της από τους Τούρκους. Οι ιστορικοί, για να μελετήσουν καλύτερα τη βυζαντινή ιστορία, τη χώρισαν σε τρεις περιόδους: την πρωτοβυζαντινή ή παλαιοχριστιανική, τη μεσοβυζαντινή και την υστεροβυζαντινή.

ΚΑΤΟΨΗ 2ου ΟΡΟΦΟΥ

Στο δεύτερο όροφο θα μάθουμε πώς ταξίδευαν οι Βυζαντινοί.

➔ Με τη βοήθεια της κάτοψης πηγαίnete στην κεντρική αίθουσα.

Στη βυζαντινή εποχή οι άνθρωποι ταξίδευαν σπάνια. Ταξίδευαν για επαγγελματικούς, για πολιτικούς ή για θρησκευτικούς λόγους.

- ▶ Γράψτε για ποιο λόγο πιστεύετε ότι ταξιδεύουν οι παρακάτω άνθρωποι.
Ο έμπορος για να .....
Ο αυτοκράτορας για να ... ..
Ο στρατιώτης για να ... ..
Ο προσκυνητής για να . . . . .

Ένα μέσο που χρησιμοποιούσαν οι Βυζαντινοί για να ταξιδέψουν ήταν τα πλοία.

- ▶ Πώς ήταν τα πλοία της εποχής; Βρείτε στην αίθουσα τη μακέτα ενός βυζαντινού πλοίου και γράψτε:
α. από τι υλικό ήταν φτιαγμένα τα πλοία,
.....
β. με ποιον τρόπο κινούνταν;
.....
- ▶ Σήμερα από τι υλικό είναι φτιαγμένα τα πλοία μας;
.....
- ▶ Πώς κινούνται;
.....
- ▶ Τι συμπέρασμα βγάζουμε για την ταχύτητα των πλοίων της βυζαντινής εποχής σε σχέση με τα σύγχρονα πλοία;
.....
.....

Συχνά οι ναυτικοί ζητούσαν τη βοήθεια του προστάτη αγίου τους.

- ▶ Βρείτε στην αίθουσα τα τάματα των ναυτικών και γράψτε ποιος είναι ο προστάτης αγίός τους.
Ο άγιος .....

- ▶ Γράψτε δύο κινδύνους που μπορεί να αντιμετώπιζε κάποιος που ταξίδευε με πλοίο στα βυζαντινά χρόνια.
1 .. ..
2 .. ..

Οι Βυζαντινοί δεν ταξίδευαν μόνο με πλοία.

- ▶ Βρείτε στην αίθουσα και παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες. Γράψτε με ποιον τρόπο ταξιδεύουν οι άνθρωποι που εικονίζονται σε αυτές.

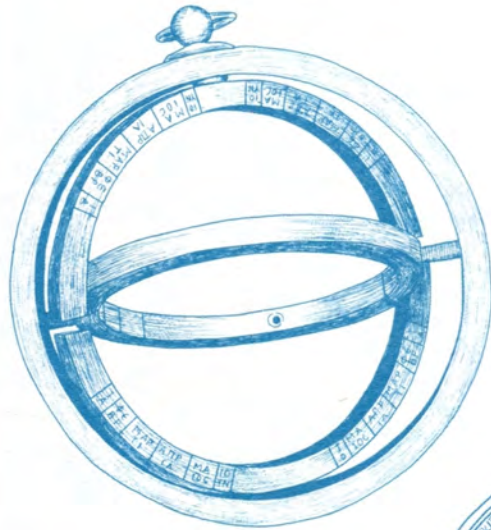
- ▶ Σκεφτείτε και γράψτε με ποιον άλλο τρόπο μπορούσαν να ταξιδεύουν οι Βυζαντινοί.
.....
- ▶ Γράψτε δύο κινδύνους που μπορεί να αντιμετώπιζαν όσοι ταξίδευαν στη στεριά.
1 .. ..
2 .. ..

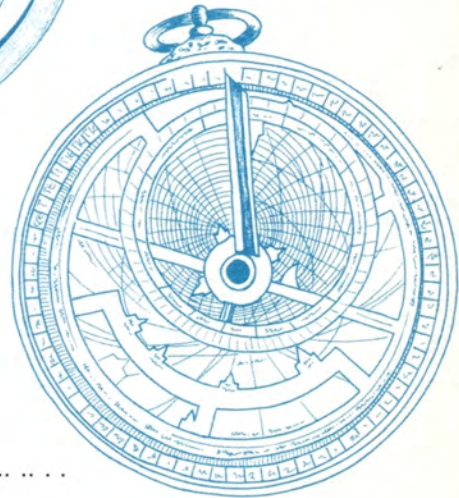

Οι Βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν όργανα που τους βοηθούσαν να προσανατολίζονται όταν ταξίδευαν στη θάλασσα και στη στεριά.

- ▶ Βρείτε στην έκθεση τα δύο αντικείμενα που εικονίζονται παρακάτω και τα χρησιμοποιούσαν για το σκοπό αυτό. Γράψτε τα ονόματά τους.

.....

.....

Οι έμποροι συχνά μετέφεραν το εμπόρευσμά τους με πλοία.

- ▶ Βρείτε στην έκθεση τα αγγεία με τα οποία μετέφεραν το εμπόρευσμά τους. Πώς ονομάζονται;

.....

- ▶ Ποια από τα παρακάτω εμπορεύματα έβαζαν στα αγγεία αυτά; Παρατηρήστε το στόμιό τους και σημειώστε με X

λάδι   κρασί   μήλα   τυρί

ψάρια   αυγά   σιτάρι   κρέας

- ▶ Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Έβαζαν ....., ..., ... και ....., ... επειδή

το στόμιό τους είναι ....., ..., ..., ...

Οι προσκυνητές συχνά έπαιρναν από τον τόπο του προσκνήματος φυλακτά που πίστευαν ότι έχουν θαυματουργή δύναμη. Αυτά μπορούσαν να είναι λείψανα αγίων, μύρο, αγίασμα ή ακόμη και χρώμα.

Τα φυλακτά αυτά τα έβαζαν σε μικρά δοχεία που λέγονται ευλογίες ή κουτρούβια και τα κρεμούσαν στο λαιμό τους.

- ▶ Με τη βοήθεια του σκίτσου βρείτε στην έκθεση το κουτρούβιο.

Στο κουτρούβιο του σκίτσου εικονίζεται ο άγιος Δημήτριος. Ο άγιος Δημήτριος λατρευόταν στη Θεσσαλονίκη. Το κουτρούβιο βρέθηκε στην Άρτα.

- ▶ Συμπληρώστε, σύμφωνα με τα παραπάνω, την ακόλουθη πρόταση
Ένας προσκυνητής ξεκίνησε από την ..... και πήγε στη ..... Εκεί προσκύνησε ..... και πήρε για φυλακτό το κουτρούβιο.

- ▶ Στο χάρτη που ακολουθεί σημειώστε τη διαδρομή που φαντάζεστε ότι έκανε ο προσκυνητής.

Μετά την επίσκεψη στην έκθεση.

- ▶ Γράψτε την ιστορία του ταξιδιού ενός προσκυνητή χρησιμοποιώντας όσες από τις παρακάτω λέξεις θέλετε:

θάλασσα   άλογο   μύρο   αστρολάβος
κουτρούβιο   κακοκαιρία   ληστές

- ▶ Ζωγραφίστε μια σκηνή από το ταξίδι του προσκυνητή.

- ▶ Στο μέλλον οι άνθρωποι θα διανύουν μεγάλες αποστάσεις σε ελάχιστο χρόνο. Περιγράψτε ένα ταξίδι του μέλλοντος: με ποιον τρόπο θα ταξιδέψετε; πού θα πάτε; σε πόσο χρόνο θα φτάσετε; τι προβλήματα θα αντιμετωπίσετε;